

פוגרום בכנסת

השבוע קרו מעשים חסריתקרים במדינת-ישראל — מעשים השופי כים אור פיתאומי על הסכנות המהירות המאיימות על הדמוקרטיה הישראלית תחת שילטון הקנוניה הכלימפלגתית. מעשה אחר של סיעת העולם הזה — כוח חדש, שבא להפגין סלידה מוסרית מעיסקה אנטידמוקרטית מבישה, כאילו פתח באיזי מל של מנתח מורסה של מוגלה, שהצטברה בגוף הלאומי. תוך שעות מעטות הפכו מוסדות הכנסת לטריכונאל סטאליניסטי ונערך מסע פוגרומיסטי נגד סיעת העולם הזה, כשיושב-ראש הכנסת עצמו קיבע את הסיגנון בהודעת-הסתה שופעת-ארס, שא נשמעה כדוגמתה מיושב-ראש של פרלמנט מהויז' לגיש הקומוניסטי. מפלגות המימסד התלכדו מקור אל קור כדי לשפוך על הסיעה דברי נבלה ושיטנה. רוב עיתוני המימסד עשו יד אחת כדי לנהל מסע של ליניץ', תוך עיוות העובדות, גניות דבריו, הפצת שקרים גסים ממש. אחרים מהם אף התעלו לרדי הסתה גלויה למעשיי אלימות, שנשאה תוך יום פרי במעשיאלימות של גוף מיסתורי.

המלוויזיה נרתמה למסע זה, שידרה ראיון שהכיל דבריי-התקפה קשים, מבלי לתת לנאשמים כל אפשרות להגן על עצמם, אהרי שנאסר עליה בפירוש מטעם השילטון לראיון את המותקפים. רק עיתונאים ואנשי-ציבור מעטים העזו להרים את קולם נגד ההסתה. בתוך השתוללות כללית זו של רוב זרועות המימסד, לא היתה לאזרח כל אפשרות לעמוד על העובדות לאמתן, לשקול את הפרי נים ולהגיע לידי דיעה עצמאית וצלולה על אירועים אלה. "העולם הזה" אינו נרתע מהשתוללות זו. בדרכו הסוערת, כבר ראה מפעי הסתה ואלימות, השמצות ופצצות, התנקשויות וחטיפות — ושום מהדורה חדשה של מעשים אלה לא תסיה אותו מלמלא את שליחותו כמאבק על השלום, הדמוקרטיה והצדק האנושי. בעמודים אלה מופר, "העולם הזה" את העובדות הפשוטות, ללא כחל ושרק, תוך ציטוט המיסמכים. בניגוד לכתב-לבי המימסד ועסי קניו, איננו זקוקים לשקרים, להצאייאמיות, לסולופים ולדבריי הסתה. עקרונותינו ברורים, מעשינו גלויים. הם מדברים בעד עצמם.

ברגע שהסתמנו הסימנים הראשונים לקנוניה המכוערת בין עסקני מע"י והמפד"ל, בכונה לרוקן מתיכנה את הי חלטת בית-המשפט העליון, היה ברור לסיעת העולם הזה — כוח חדש כי אינה

תיאוקראטי מובהק בעינין עקרוני מרכזי: שלילת זכות האדם להגורה עצמית. **שנית, מפני שתנועת העולם הזה — כוח חדש היא התנועה היחידה המסוגלת כיום להתי**

במאבקים נגד הכפייה הדתית, גם אין לסמוך על שתי המפלגות הקומוניסטיות. שכל אחת מהן מפלרטטת עם המסורת הדתית של עמה — רק"ח אצל הערבים, מקיי אצל היהודים — כדי לרכוש תעודת הכשר לאומית.

של הפרת התקנון, מטעם הנשיא **אות וועדתי-הכנסת, שהפכו את התקנון באותו שבוע לחוקא די מלואא. בשני מוסדות אלה נמנע מאיתנו מראש כל ייצוג.**

הטענה היחידה הופרכה מראש

באותו ערב נערך בסיעה דיון לי תיכנון התיכוח שיתנהל למחרת. הודח לט לפתוח בו בצורה שקטה ועניינית, על ידי הצגה שקולה ומאוזנת של הבעייה המצפונית, הרעיונית והמדינית. תפקיד זה הוטל על אורי אבנרי.

לאחר מכן נערך מעין טאקטי ללא גייסות. כלומר: אחרי שסוכמו הנקודות בנאום הפתיחה מטעם הסיעה, חובר גם נאום-התשובה המצופה של י"ש שפירא. ואכן — הנאום שנאם שפירא לי מחרת היום היה זהה כמעט מילה במילה עם הנאום המשוער. שפירא אמר כי אין כל מקום להצעת איי-איי-מון, באשר הממשלה לא עשתה שום דבר מלבד להכין הצעת-חוק לכנסת. הכנסת יכולה לקבלה או לדחותה, ואין לי האשים את הממשלה בטאומה. זו היתה טענתו היחידה של שפירא.

התשובה לטענה זו נאמרה עוד לפני ששפירא קם לדבר, במשפטו האחרון של נאומו של אבנרי:

אורי אבנרי: ...כבוד היושב-ראש, אנחנו מציעים להביע אי-אמון לממשלה — לא בגלל החלטתה להציע לכנסת הצעת חוק שהכנסת יכולה לקבלה או לדחותה, אלא בגלל העובדה שהממשלה בעצם תגרו בתה לפסק-הדין של בית-המשפט העליון, מפירה את קווי-היסוד שלה עצמה, שעל פיהם היא קיבלה את אימון הכנסת. שהיא מפירה את הסטאטוס-קו ומחזירה אותו אל חשכת ימי-הביניים.

חוקי גירנברג והשמצת שופטים

בפתיחת הוויכוח לא שררה כאולם שום מתיחות. למעלה משני שלישים של חברי הכנסת הופיעו, דבר נדיר למדי. אולם רק מעטים מהם טרחו להקשיב לי נאומים. הרעיוניים העקרוניים לא עניינו אותם. הם ידעו כי הרוב העצום של הממשלה מוכבטה מראש, וכי הי ויכוח כולו יישכח מחר. שרר

במצב זה, אין העולם הזה — כוח חדש יכול להשתחרר מחובי-תו להנהיג את המאבק — כפי שי עשה, למעשה, לבדו, מאז ראשית ימי הכנסת השישית.

המשימה: לעורר את הציבור!

רשאלה הגדולה שעמדה בפני הי סיעה היתה: איך להוציא את המאבק הזה מן השיגרה?

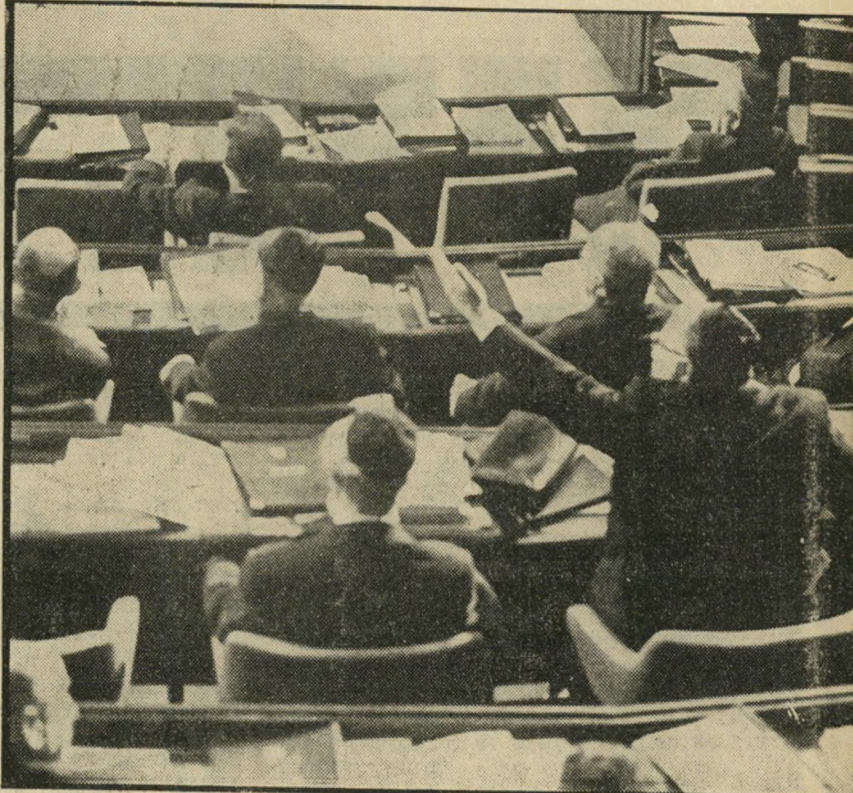
איך לעורר את המוני הציבור החילוני, המהווה את הרוב הגדול במדינה, מתרדמתו?

חרשי המזימה במע"י, ובראשם גולדה מאיר וי"ש שפירא, ערכו לעצמם חשבון פשוט: הרתיים הם מיעוט, אבל מיעוט קנאי וער. החילוניים הם רוב, אבל רוב סובלני ואדיש. כדאי למכור לסותר-הדת את הנחת הגדול הזה של כפייה דתית, ולהשיג תמורתו מחיר גבוה בשטחים אחרים. איש לא יתרגש.

תפקיד הסיעה היה להפר תהליך זה, לעשות משהו בלתי-שיגרת שיעורר את הציבור, שיכניס את העניין לכל בית ולכל שיחה, שיכריח את כל המפלגות לגלות את פרצופן האמיתי, שיהפוך ויכוח זה לראשית גיבושה של חזית תקיפה ולוחמת נגד הכפייה הדתית.

כך נולד הרעיון: להגיש הצעת איי-איי-מון לממשלה, על רקע החי-למתה להפר את החלטת בית-המשפט העליון.

החליטו על כך שלום כהן ואמנון זכרוני. אותה שעה שהה אורי אבנרי באירופה, במסע-הסברה קצרצר. בדרתו מן המטוס בנמלי-התעופה של פאריס, שמע את שמו משודר ברמקול. בשיחה טלפונית נתבקש לחזור ארצה במטוס הראשון. הוא הגיע מלוד ישר לבניין הכנסת — חמש דקות לפני השעה שבה היה צריך להתקיים הי דיון על ההצעה. אולם דיון זה נדחה על-ידי הנשיאות — בניגוד גמור לתקנון הכנסת — ליום ג'. היתה זאת הראשונה בשרשרת

רגע הקריעה: פרוש קופץ מאקומו. כוח במקהלה

ייצב ללא-סייג מול מזימה כזאת. הנהגות מפ"ם ולי"ע ערקו מומן מחזית המלחמה בכפייה הדתית. היה ברור מראש כי לא ינטשו את סיריהבשר של הי קואליציה כדי להיאבק, ולוא גם על עניין עקרוני ומצפוני מאין כמותה. היה ברור מראש כי יישארו בממשלה, ישלמו מס שפתיים למצען ויחזרו לשולחן הממשלתי העמוס כל טוב.

יכולה להסתפק בתגובה שיגרתית. **ראשית, מפני שמעשה זה אינו צעד קטן מלבד בדרך אל הכפייה הדתית. זוהי פריצה מכרעת כדי זית הסטאטוס-קו — ביטול הפי-מקתי-האש והירדוש הלוחמה.** משמעות הכרעה הממשלתית היא לי כפות על המדינה, רשמית וכחוק, מישר